

РЕНЬ Гоюань

ФІНАНСУВАННЯ ВИЩИХ ПРОФЕСІЙНИХ КОЛЕДЖІВ КНР У КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ЕКОНОМІЧНИХ ОБМЕЖЕНЬ

У сучасних умовах соціально-економічної трансформації Китаю одним із ключових інструментів забезпечення конкурентоспроможності національної економіки виступає розвинена система вищої професійної освіти. Вищі професійні коледжі [3] відіграють важливу роль у підготовці прикладних кадрів, які здатні ефективно діяти в умовах індустріалізації нового типу, цифрової економіки та інноваційного розвитку. Разом із тим забезпечення їх сталого функціонування та модернізації неможливе без належного фінансового підґрунтя. У зв'язку з цим питання фінансування вищих професійних коледжів у КНР набуває особливої актуальності з огляду на посилення державної підтримки галузі та водночас зростаючі економічні обмеження, викликані як внутрішніми, так і глобальними факторами.

У Китаї система фінансування професійної освіти регламентується низкою нормативно-правових актів, серед яких центральне місце посідають Закон КНР про професійну освіту (2022), Національний план розвитку професійної освіти (2021–2025) та Програма модернізації освіти до 2035 року. Згідно з цими документами, фінансова підтримка коледжів реалізується через поєднання бюджетних асигнувань центрального і місцевого рівнів, субсидій, державних інвестиційних програм, грантів, а також залучення позабюджетних джерел – зокрема, коштів підприємств, благодійних фондів та платних освітніх послуг.

Найбільше фінансування спрямовується на підтримку ключових освітніх закладів, створення індустріально-освітніх кластерів, оновлення матеріально-технічної бази, цифровізацію освітнього процесу, розвиток дуальної освіти та інтернаціоналізацію коледжів. Особлива увага приділяється регіонам, що мають економічно відсталий статус, у межах

політики зменшення освітньої нерівності уряд КНР виділяє додаткові кошти на розвиток місцевих коледжів, зокрема в сільській місцевості та на заході країни.

Водночас фінансування залишається викликом у контексті економічних обмежень, що виникають через уповільнення темпів зростання ВВП, структурні дисбаланси в регіонах, наслідки пандемії COVID-19, зовнішньо економічну нестабільність та геополітичні виклики. Згідно з даними Державного комітету з розвитку та реформ КНР, у 2023 році низка місцевих бюджетів зіткнулася з труднощами у забезпеченні повного обсягу фінансування освітніх потреб, що призвело до нерівномірного розвитку коледжів та скорочення інвестицій у інноваційні напрями.

У цих умовах Китай вдається до оптимізації фінансових потоків, зокрема: впроваджує цільові фонди підтримки професійної освіти; розширює систему публічно-приватного партнерства, заохочуючи підприємства до фінансування програм підготовки фахівців; стимулює розвиток фінансової автономії коледжів шляхом дозволу на провадження платних освітніх послуг, участі в ринкових проєктах, створення спільних підприємств із виробничими структурами; підтримує проєкти інтернаціонального співробітництва, які дозволяють залучати міжнародні гранти та інвестиції.

Важливою тенденцією стало створення так званих «вищих професійних освітніх груп» [3; 5], які об'єднують декілька закладів освіти, підприємства та регіональні органи влади з метою консолідації ресурсів, спільного фінансування проєктів та координації розвитку. Цей механізм дозволяє ефективно використовувати фінанси, уникати дублювання функцій і сприяти загальному підвищенню якості освіти.

Система фінансового забезпечення вищої професійної освіти в КНР ґрунтується на низці принципів, що визначають її ефективність та сталість: *принцип державного пріоритету освіти, принцип багатоканального фінансування, принцип цільової спрямованості фінансування, принцип ефективності використання ресурсів, принцип фінансової прозорості та підзвітності.*

Найбільше фінансування спрямовується на підтримку провідних закладів освіти, створення індустріально-освітніх кластерів, оновлення матеріально-технічної бази, розвиток дуальної освіти та інтернаціоналізацію. Особлива увага приділяється коледжам у сільських і західних регіонах, де через менший рівень розвитку потрібне додаткове бюджетне стимулювання.

Проте процес фінансування не позбавлений проблем. Серед основних викликів: *уповільнення темпів зростання ВВП, зовнішньо економічна турбулентність, наслідки пандемії COVID-19, нерівномірність розподілу ресурсів між регіонами.* Як наслідок, у деяких коледжах спостерігається скорочення інвестицій в оновлення навчальної бази, обмеженість можливостей для залучення молодих спеціалістів, затримки у впровадженні цифрових технологій. У відповідь на ці виклики уряд КНР розробляє нові інструменти оптимізації фінансування, серед яких: цільові субсидії для галузей, що потребують термінової кадрової підтримки (механіка, енергетика, сільське господарство); заохочення підприємств до спільного фінансування підготовки кадрів; створення платформ спільного доступу до освітніх ресурсів; формування системи «динамічного» фінансування залежно від ефективності діяльності закладів.

Незважаючи на позитивну динаміку державної підтримки, аналітики вказують на необхідність подальшого реформування фінансового забезпечення вищої професійної освіти в КНР. Серед ключових напрямів: *запровадження прозорих критеріїв розподілу фінансування відповідно до показників ефективності діяльності коледжів; підвищення фінансової грамотності керівників освітніх установ; зміцнення системи зовнішнього аудиту та моніторингу витрат; впровадження результативно-зорієнтованих моделей фінансування.*

Таким чином, фінансування вищих професійних коледжів КНР у сучасних умовах характеризується поєднанням *державної підтримки, стратегічного планування і гнучких інструментів реагування на економічні обмеження.* Цей процес потребує подальшого

вдосконалення, щоб забезпечити сталий розвиток системи професійної освіти як основи інноваційної економіки та соціальної стабільності країни.

Література

1. Закон КНР «Про професійну освіту» (2022). [中华人民共和国职业教育法]. <https://npc.gov.cn>
2. Ministry of Education of the People's Republic of China. Implementation Plan for the Modern Vocational Education System (2021–2025). Beijing, 2021.
3. 国家发展改革委 (National Development and Reform Commission), 2023.
4. Zhang, L., & Wang, Y. (2023). Financing Vocational Education in China: Challenges and Innovations. *Journal of Vocational and Technical Education Research*. 41(2). 15-27.
5. OECD. (2022). Education in China: A Snapshot. Paris: OECD Publishing.

**Ministry of Education
and Science of Ukraine**

**National University of Life
and Environmental Sciences of
Ukraine**

**Faculty of Humanities
and Pedagogy**

**Uniwersytet
Pomorski
w Słupsku**

**Дипломатична
академія
України**

**University of
Reading**

**NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES OF UKRAINE
Faculty of Humanities and Pedagogy
Department of Philosophy and International Communication**

**INTERNATIONAL AND INTERCULTURAL COMMUNICATION
IN SHAPING UKRAINE'S IMAGE:
DEVELOPMENT STRATEGIES**

**MATERIALS
OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE**

May 01, 2025

Kyiv

Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку: зб. матеріалів Міжнародної наук.-практ. конф. Київ, 01 травня, 2025 р. Київ: Міленіум, 2025. 178с.

Збірник укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку», що її провела кафедра філософії та міжнародної комунікації гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

The collection is compiled on materials of the International scientific and practice conference «International and intercultural communication in shaping Ukraine's image: development strategies» a held by the Department of Philosophy and International Communication of the Faculty of Humanities and Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. All the materials are synchronized with the guidelines of the conference.

Forscientists, lecturers, postgraduates, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук В.Д., д-р філ. наук, проф. (голова); Балалаєва О. Ю., канд. пед. наук, доц., Вакулик І.І., канд. філ. наук, доц.; Культенко В.П., канд. філос. наук, доц., Лаута О.Д., канд. філос. наук, доц., Савицька І.М., канд. філос. наук, доц., Христюк С.Б., канд. іст. наук, доц.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету, протокол № 9 від 17.04.2025

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, покликання на них і засвідчують відсутність плагіату.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів.

© НУБіП України, 2025
© Автори, 2025